

plecami swoich kolegów i bez ich wiedzy przeprowadzili rokowania z Rosją Sowiecką. Nie chcę używać słów ostrych, jednakże muszę powiedzieć, że umowa, zawarta przez Niemcy z delegacją rosyjską, jest aktem wysokiej niełojalności wobec wszystkich

innych członków konferencji. Sądzę, że odpowiednie zareagowanie na tę umowę wpłynie dodatnio na dalszy tok konferencji".

Rosja a londyński memoriał rzeczoznawców

Genoa, 20 kwietnia. (PAT.) Oficjalny sprawozdawca Havas'a donosi: Odpowiedź rosyjska na memoriał londyński wylicza szkody, jakie wynikły dla Rosji z powodu ekspedycji przeciwko powstańcom. Rząd sowiektów uznaje rosyjskie długi przedwojenne z zastrzeżeniem, że będą uznane jego prawa do odszkodowania za straty, jakie poniosła Rosja. Sowiety wyrażają gotowość zrealizowania przyjętych zobowiązań, jeżeli państwa sprzymierzone udziela im moratorium i odpowiednich kredytów. Wreszcie nie zgadzają się sowiety na zapłacenie odszkodowania obywatelom obcym z tytułu upaństwowienia ich własności.

Paryż, 20 kwietnia. (PAT.) Havas, Według doniesień sprawozdawców dziennikarskich z Genui, kontrproponcje rosyjskie będą bezpośrednio dorę-

zione przedstawicielom państw sprzymierzonych. Memoriał rosyjski jest bardzo obszerny i obejmuje całość zagadnienia rosyjskiego. Analizuje on memoriał rzeczoznawców londyńskich, omawia kwestię pożyczki i żąda uznania rządu sowiektów de jure. Ponadto memoriał ustala warunki, pod jakimi kapitał obcy mógłby działać w Rosji. Rząd sowiektów przedstawia wreszcie w swojej odpowiedzi plan odbudowy i wylicza koncesje, których Rosja może udzielić.

DYREKTYWY LENINA NADESZŁY.

Berlin, 20 kwietnia. (PAT.) „Berliner Tageblatt“ donosi, że odpowiedź Lenina na zapytanie delegacji rosyjskiej nadeszła już z Moskwy do Genui. Litwinow oświadczył wobec dziennikarzy, że delegacja rosyjska, po nadejściu oczekiwanej odpowiedzi, gotowa jest kontynuować wszczęte rokowania.

Zagadnienie walutowe.

REZOLUCJA W SPRAWIE ZWOŁANIA KONFERENCJI BANKÓW EMISYJNYCH.

Wiedeń, 19 kwietnia. (PAT.) „Neue Freie Presse“ donosi z Genui: Angielski minister skarbu Robert Horne, przewodniczący komisji finansowej, opuści w czwartek wieczorem Genewę. Przedtem będzie przyjęta następująca rezolucja, zredagowana przez specjalnych rzeczoznawców komisji finansowej:

Należy wszystkie banki emisyjne zaprosić na konferencję poza Genewą i bez związku z konferencją geneueńską. Konferencja ta ma uregulować sama całe zagadnienie walutowe, a więc kwestję podstawy złotej, walut, kwestję stabilizacji kursów wekslowych, kredytów, problemu pożyczek, niezależności banków emisyjnych od swoich rządów, zapłaty długów.

Na tę konferencję zaproszony będzie amerykański Federal Reserve Bank. Wiadomo już, że bank amerykański przyjmie to zaproszenie.

POSIEDZENIE SUBKOMITETU KOMISJI FINANSOWEJ.

Wiedeń, 20 kwietnia. P.A.T. „Neue Freie Presse“ donosi z Genui: Wczoraj zebrał się pod przewodnictwem sir Roberta Horne subkomitet komisji finansowej celem odbycia narad nad sprawą o-

biegu pieniężnego i kursu wekslowego. Posiedzenie trwało kilka godzin. Podstawą dyskusji było sprawozdanie komisji rzeczoznawców w sprawie obiegu pieniężnego. Przeciwności ujawniły się w sprawie swobody transakcji na rynku walutowym. W toku dyskusji nad rozdziałem, dotyczącym kursu dewiz, w którym wyrażono przekonanie, że dokonywanie w przyszłości wszelkich transakcji dewizowych, jakoteż czynienie różnic między cenami kupna i sprzedaży musi się okazać szkodliwym — Grecja i Polska usiłowały przez zgłoszenie poprawek uzyskać to, aby zarządzenia w tych krajach, w których panują nienormalne stosunki, mogły być utrzymane aż do czasu uporządkowania tych stosunków. Francja postawiła wniosek, aby dopuszczono kontrolę handlu dewizami przynajmniej o tyle, o ile idzie o zarządzenia, mające na celu zwalczanie odpływu kapitałów. Na propozycję przewodniczącego, sir Roberta Horne, prezydent delegacji francuskiej, Picard, cofnął swój wniosek, ponieważ zapewniono go, że jego propozycja będzie wciągnięta do protokołu. Rezolucja proponuje następnie, aby we wszystkich krajach, w których jeszcze nie zaprowadzono handlu terminowego dewizami, handel taki był zaprowadzony; proponuje dalej otwarcie centralnych banków emisyjnych oraz oddawanie dewiz na wypadek, gdyby w danym kraju ze szczególnych powodów nie można było urządzić rynku walutowego. Idzie tu w szczególności o utrzymywanie centa w obcych walutach.

Prace komisji.

DYSKUSJA NAD LONDYŃSKIM RAPORTEM RZECZOZNAWCÓW.

Genoa, 20 kwietnia. P.A.T. (Stefani) Pierwsza podkomisja Komisji gospodarczej odbyła dziś po południu posiedzenie. Imieniem delegacji rosyjskiej Krasin przedstawił stanowisko republiki Sowiektów w kwestji zakazu przywozu i wywozu, jakoteż we wszystkich innych kwestiach, dotyczących międzynarodowego handlu z Rosją. Imieniem delegacji włoskiej Rossi przedłożył projekt umowy w przedmiocie zniesienia zakazów. Również i delegacja angielska przedłożyła swój projekt. Po dyskusji, w której zabierali głos przedstawiciele Szwajcarii, Jugosławii i Włoch, uchwalono prowadzić dalej wymianę zdań na podstawie londyńskiego projektu ekspertów, a wszystkim delegacjom, które zostaną w tej kwestji zawiadomione przez sekretariat, dać do poniedziałku sposobność poczynienia propozycji w przedmiocie uzupełnienia londyńskiego projektu, a także rozważenia innych zagadnień, należących do kompetencji pierwszej podkomisji. Następne posiedzenie podkomisji jutro po południu.

Genoa, 20 kwietnia. (PAT.) Druga podkomisja gospodarcza pod przewodnictwem Picarda prowadzi w dalszym ciągu dyskusję nad sprawozdaniem rzeczoznawców londyńskich, mianowicie nad artykułem 55-ym, traktującym o opodatkowaniu osób fizycznych i towarzystw. Delegacja rumuńska zgłosiła do tego artykułu poprawkę, według której osoby fizyczne obce krajowe oraz towarzystwa zagraniczne, dopuszczone do prowadzenia handlu i przemysłu, mają uiszczać te same opłaty, co i krajowe osoby fizyczne i towarzystwa. Podkomisja zastrzegła sobie zbadanie tej poprawki. Delegat włoski Cavazzani oświadczył, że przedłoży nowy projekt stylizacji art. 55-go, prócz tego omawiano zawarte w tym samym artykule postanowienia, dotyczące paszportów.

SPRAWY TRANZYTOWE.

Genoa, 20 kwietnia. (PAT.) Dziś rano pod przewodnictwem Jadoia (Belgia) rozpoczęła pracę druga podkomisja, wyłoniona przez komisję transportową. Omawiano projekt uchwały, przedstawionej przez mocarstwa zapraszające. Przedstawiciele kilku delegacji zaproponowali zmiany w tekście projektu, w celu uczynienia go jaśniejszym. Podkomisja stwierdziła bowiem konieczność zestawienia projektu tego z projektem, przedstawionym w pierwszej podkomisji (transporty kolejowe).

„TEMPS“ O NOCIE DO NIEMIEC I POLITYCE ANGIELSKIEJ.

Paryż, 20 kwietnia. P.A.T. (Wolff) „Temps“, omawiając notę, uchwaloną przez mocarstwa i przez Małą Ententę, a wręczoną rządowi niemie-

kiemu, zarzuca przede wszystkim, że nie uchwalono zarządzeń również przeciwko Rosji sowieckiej, przez co może nastąpić się przypuszczenie, iż Rosja ma prawo zawierać w czasie konferencji geneueńskiej układy, sprzeciwiające się rezolucjom z Cannes. Dalej „Temps“ pisze, że po długim przygotowaniu urządzili Niemcy i bolszewicy wielki „coup“, na który aljanci pod wodzą Lloyd George'a odpowiedzieli słabo. Anglia nie reaguje energicznie na groźby niemiecko-bolszewickie, obawia się konfliktu i pragnie podobnie jak w roku 1914-ym przede wszystkim myśleć o swoim interesie. Anglia obawia się, aby Francja nie stała się zbyt silną. „Temps“ kończy uwagę, że Izba francuska słusznie uczyniła, uchwalając 18-miesięczną służbę wojskową.

PRASA NIEMIECKA O MOWIE SKIRMUNTA.

Berlin, 20 kwietnia. (A. W.) Prasa niemiecka nazywa mowę ministra Skirmunta, wygłoszoną onegdaj w czasie narad sprzymierzonych i przedstawicieli małej ententy w sprawie noty niemieckiej, klębam, który zaostrza wiarę między Niemcami i Moskwą. Zawarta w tej mowie propozycja rezygnacji stowej akcji odbudowy Rosji — zdaniem Niemców — nie znajduje wiarę i posłuchu u sowiektów, tembardziej, że uczyniła to Polska.

— „Wiener Allgemeine Zeitung“ donosi z Genui z najlepszych źródeł, iż pogłoski jakoby delegacji sowieckiej zamierzali poruszyć na konferencji geneueńskiej sprawę Wilna i Galicji Wschodniej są pozbawione wszelkich podstaw.

— Według krążących pogłosek podpisanie układu niemiecko-bolszewickiego w konsekwencji pociągnie za sobą dymisję Rathenau'a.

— Do Genui przybyła grupa finansistów amerykańskich z przedstawicielem „Standard Oil Company“ — p. Glasgowem na czele. Finansiści amerykańscy odbyli dłuższą konferencję z delegacją rosyjską.

Japonia a Republika Dalekiego Wschodu

Moskwa, 19 kwietnia. P.A.T. Japonja zwróciła się z szeregiem żądań do republiki Dalekiego Wschodu. Między innymi domaga się ona: 1) Niczem nieograniczonej możliwości pracy w przemyśle i handlu na terytorjum republiki; 2) prawa utrzymywania statków swoich na Amurze i Sungari; 3) prawa utrzymywania na terytorjum republiki swoich agentów wojskowych; 4) skasowania wszystkich twierdz na terytorjum republiki; 5) uznania przez republikę Dalekiego Wschodu traktatów, zawartych przez Japonję z rządami białych.

Wzajemnie za przyjęcie powyższych żądań republika Dalekiego Wschodu domaga się wycofania wojsk japońskich.

Na Górnym Śląsku

ZNOWU MORD POLITYCZNY.

Katowice, 20 kwietnia. P.A.T. Pisma donoszą, iż we wtorek wieczorem zamordowany został w Zabrze robotnik kolejowy, Keloch z Sośnicy. Sprawcy morderstwa dotychczas nie wykryto. Morderstwo to ma charakter polityczny.

— Z powodu morderstwa, dokonanego przez Niemców na osobie d-ra Styczyńskiego, Tow. Lekarzy (Pol. n aG. Śląsku ogłosiło w „Oberschlesische Grenzzeitung” list otwarty do prezydenta komisji polsko-niemieckiej w Genewie p. Calondera.

— Międzysojusznicza komisja graniczna dla ustalenia granicy polsko-niemieckiej na Górnym Śląsku przerosła swą siedzibę do Wrocławia. Składa się ona z delegatów: polskiego, niemieckiego, z pozątem francuskiego, angielskiego, włoskiego i japońskiego.

— Niemiecka partja socjalistyczna na G. Śląsku (niemieckim) wypowiedziała się na ostatnim swoim zebraniu przeciwko autonomji dla G. Śląska w formie osobnego państwa Rzeszy, natomiast postanowiła zwrócić się do rządu pruskiego o rozszerzenie autonomji prowincjonalnej dla G. Śląska.

Wiadomości telegraficzne.

— Rząd jugosłowiański zaciągnął u pewnej grupy amerykańskiej pożyczkę w wysokości 100 milionów dolarów, co równa się obecnie 8 miliardom dinarów.

— Rząd angielski wysyła na międzynarodową konferencję dla zwalczania opium sir Johna Jordana, b. ministra w Pekinie, i sir Malkolma, delegata min. spr. wewn. Konferencja ta ma na celu ograniczenie zarówno w Azji, jak i w Europie, używania opium.

— W Dublinie powstańcy usiłowali opanować t zw. barak Wellington'a. Rząd prowizoryczny rozkazał usunąć ich z baraków przy pomocy siły zbrojnej, przyczem wielu powstańców aresztowano.

— Pod Monastirem nastąpiła eksplozja olbrzymich składów amunicji, pochodzących z frontu serbońskiego, oraz magazynów z prochem — jak przypuszczają, na skutek zamachu ze strony „Komitaczów Macedońskich”.

Ruch robotniczy.

Z życia partji.

C. K. W.

• Dzisiaj o godz. 12-ej w południe w lokalu „Robotnika” odbędzie się posiedzenie Prezydium CKW.

Dzisiaj o godz. 5 pp. w lokalu „Robotnika” odbędzie się posiedzenie CKW. i zaproszonych osobiście towarzyszy.

Tow. tow. członków Prezydium CKW. i osobiście zaproszonych prosimy o przybycie na posiedzenie.

Sekretarjat Generalny.

W SPRAWIE ŚWIĘTA MAJOWEGO.

Do wszystkich Komitetów Organizacji Warszawskiej P. P. S.

Egzekutywa Okręgowego Komitetu Robotniczego P. P. S., w myśl uchwały Konferencji Międzydzielnicowej, wzywa Komitety dzielnicowe, aby rozpoczęły przygotowania do zorganizowania obchodu święta majowego. Komitety dzielnicowe obowiązane są zorganizować na swoich dzielnicach milicję oraz grupy kwestarzy i kwestarek.

Towarzyszy do milicji należy kierować do tow. Łokietka.

Kwestarki i kwestarze zgłaszać się winni do tow. Gliszczyńskiej i tow. Szulca w Sekretarjacie OKR. (Al. Jerozolimskie 6) od godz. 10—2 i od 6—8.

Sekretarjat O. K. R. wzywa towarzyszy, pragnących przemawiać w dniu 1 maja na prowincji, o zgłaszaniu się do sekretarjatu O. K. R. w godzinach 10—2 i 5—8 pp. do tow. Gliszczyńskiej

Komitet obchodu święta majowego wzywa wszystkie organizacje robotnicze (Związki zawodowe, spółdzielnie i t. p.), aby po jednym przedstawicielu przysłały do komitetu obchodu święta 1 maja przy Okr. Kom. Rob. P. P. S., Al. Jerozolimskie Nr. 6. Osobiście zgłaszać się należy do tow. Różeckiego w godzinach od 10 — 2 i od 5 — 7 wiecz.

Komitet podaje do wiadomości porządek obchodu:

o godz. 9 rano zbiórka w lokalach związkowych i dzielnicowych.

O godz. 10 i pół ogólna zbiórka na placu Teatralnym, gdzie odbędzie się wiec. Po wiecu pochód od godz. 12 i pół do 2 pp.

O godz. 2 pp. uroczysta akademja. Bliższe szczegóły podamy w następnych komunikatach.

Towarzysze i towarzyszki, którzy chcą wziąć udział w pracach komisji artystycznej (Żywe obrazy) w obchodzie 1-go maja, proszeni są o zapisywanie się w biurze O. K. R. (Aleje Jerozolimskie 6) od godz. 10 rano do 2 i od 6—8 wieczorem u tow. Gliszczyńskiej.

Do wszystkich komitetów partyjnych. Zawiadamiamy was, towarzysze, że w Sekretarjacie Generalnym są do nabycia duże plakaty kolorowe po 60 mk. za plakat,

ułatki majowe po marce egz. i jednodniówka majowa z 20 roku 50 mk. egz.

Prosimy nadsyłać zamówienia.

Sekretarjat Generalny.

Milicje i komendantów grup w pochodzie 1-go maja wzywa Komisja Majowa na godz. 6 pp. punktualnie dn. 21 b. m. (dzisiaj) do lokalu O. K. R. (Al. Jerozolimskie 6).

Dzielnica Nowe Bródno. Dzisiaj o godz. 5 odbędzie się ogólne zebranie w lokalu przy ul. Okniekiej 16.

Dzielnica Ochota. Dzisiaj o godz. 7 wiecz odbędzie się zebranie w lokalu przy ul. Grójeckiej 45 m. 36.

Komitet tramwajowy PPS. Dzisiaj o godz. 7 wiecz. w lokalu (Al. Jerozolimskie 6) odbędzie się posiedzenie komitetu tramwajowego PPS. Wszyscy członkowie obowiązani są przybyć.

Posiedzenie komitetu dzielnicy Jerozolimskiej PPS. wraz z mężami zaufania fabryk. Dzisiaj o g. 7-ej wiecz. w lokalu dzielnicy Jerozolimskiej (Chłodna nr. 41) odbędzie się posiedzenie komitetu dzielnicowego wspólnie z mężami zaufania PPS. z fabryk.

Walne zebranie dzielnicy Powiśle i Czerniakowa. W piątek dn. 21 b. m. o godz. 7 wiecz. w lokalu dzielnicy (Solec 68) odbędzie się walne zebranie członków. Komitet dzielnicy Powiśle zaprasza na zebranie powyższe wszystkich swych członków, oraz członków poddzielnicy Czerniakowskiej i wszystkich mężów zaufania.

Dzielnica Śródmiejska. W niedzielę dn. 23 b. m. o godz. 11 w lokalu dzielnicy (Al. Jerozolimskie 6) odbędzie się dalszy ciąg konferencji dzielnicy Śródmiejskiej. Wejście za nowymi legitymacjami.

O. K. R. Warszawa-Podmiejska komunikuje, iż d. 23 kwietnia 1922 r. (w niedzielę) o godz. 10-ej rano w lokalu OKR. Warszawa-Miasto (Al. Jerozolimskie 6) odbędzie się *Konferencja okręgowa z udziałem wszystkich członków Okręgowego Komitetu Wyborczego* z następującym porządkiem dziennym: 1) Sytuacja polityczna, 2) omówienie obchodu święta robotniczego 1 maja, 3) sprawa wyborów, 4) wolne wnioski. Delegaci komitetów dzielnicowych i delegaci powiatowi, wchodzący w skład Okr. Kom. Wyb., proszeni są o konieczne przybycie.

Ruch zawodowy:

Konferencja Międzyzwiązkowa. W myśl uchwały Warsz. Rady Zw. Zaw. z dnia 13 kwietnia 1922 r. odbędzie się Międzyzwiązkowa konferencja dnia 21 b. m. o g. 7 wiecz. w lokalu Zw. Prac. Miejskich, Wawrecka 7 m. 4, w sprawie 1 maja i zamachów reakcji na Kasę Chorych.

Wszystkie Zarządy Zw. Zawodowych proszone są o przybycie na konferencję w komplecie.

Baczność metalowcy! Zebranie Zarządu Oddziału warszawskiego, łącznie z mężami zaufania i delegatami fabryk metalowych, odbędzie się dzisiaj o godz. 7 wiecz. w lokalu Związku (Leszno 53). Sprawy bardzo ważne! Obecność wszystkich konieczna.

Baczność, delegaci fabryk wojskowych i mężowie zaufania! Dzisiaj o godz. 7 wiecz. w lokalu Leszno 53 odbędzie się zebranie delegatów fabryk wojskowych i mężów zaufania wraz z Zarządem Związku. Obecność wszystkich konieczna.

Zarząd Zw. Zaw. Rob. Drzewnych oddział Warszawa, zawiadamia wszystkich robotników drzewnych, że w dniu 21 kwietnia 1922 r. (piątek) zwołuje zebranie celem omówienia sprawy akcji zarobkowej.

Ruch kulturalno-oświatowy

Związek Polskiej Młodzieży Robotniczej „Siła”, Koło im. Stefana Okrzei. Dzisiaj o godz. 7 wiecz. tow. poseł Feliks Perl wygłosi odczyt w lokalu Gospody Robotniczej.

Koło Młodzieży Socjalistycznej „Praca”. Dzisiaj o godz. 6.30 w lokalu dzielnicy Powązkowskiej przy ul. Okopowej 30 m. 16 odbędzie się ogólne zebranie Koła Młodzieży Soc. „Praca”.

Z prasy socjalistycznej.

„Młodzież Robotnicza”, wydawnictwo Związku Polskiej Młodzieży Robotniczej „Siła”.

Pierwszy numer tego wydawnictwa o bardzo obfitej i urozmaiconej treści zawiera m. in.: artykuł wstępny, omawiający zadania i cele młodzieży socjalistycznej w dobie obecnej; dalej artykuły p. t. Życie młodzieży, O nienawiści narodowej, Myśli przy pracy, Międzynarodówka młodzieży robotniczej, Święto międzyn. solidarności robotniczej, wiersz p. t. „Fabryczne Strofy” Polikarpa Łacha, a dalej dział informacyjny i kronikarski, oraz sprawozdania z pism i książek.

Głosy czytelników.

Na kresach..

Chcę poruszyć tu, jeszcze sprawę stosunku żołnierzy polskich na kresach do miejscowej ludności, t. j. do Białorusinów.

Jak ważną jest rzeczą, aby na kresy wysyłać na stanowiska odpowiedzialne tylko takich ludzi, którzy potrafią z taktem i zrozumieniem odnosić się do miejscowej ludności, a zwierzchnicy, dowódcy w formacjach wojskowych i t. p. powinni zwracać o wiele większą, niż dotychczas uwagę na wybryki żołnierzy, które tylko wstyd przynoszą

